

cilè ab Hæretico quodam Authore scrip- tum. Fateri tamen cogimur, nihil satis certi de Opere à Gelasio notato constare.

a Bivar. ad Chron. L. De xtri an. 37.

36. Evangelium S. Jacobi Majoris, in Hispaniis, ut ferunt, inventum A. 1595. à Bivarío (a). Porro ille eodem anno reperisse dicitur Codicem illum in monte Granatenfi unâ cum sacris Lypsanis Testiphontis, & Cæciliæ discipulorum S. Jacobi, atque 18. Codicibus plumbeis in laminis descriptis, quarum aliqua exarata narratur ipsius Apostoli manu. Inventâ inter cetera Missa Apostolorum unâ cum Cæremoniali S. Jacobi & historiâ quadam Evangelicâ. Sed scripta hæc omnia Innocentius XI. A. 1682. censurâ inussit.

b Iren. l. i. c. 35. contra hæres. Epiphani. hæres. 28. n. 1. Theodoret. hæretic. Fabul. tom. 1. c. 15. Tertull. Præscript. c. 47.

37. Evangelium Juda Isariotiba, commentum Cainitarum, & absurda illius Hæreseos propugnaculum (b). Porro Hæretici illi virtutem agnoscebant quandam ipso Creatore, quem inferiorem virtutem appellabant, præstantiorem, sapientiæ titulo insignitam. Hanc supremam virtutem notam habuisse viros impietate suâ in veteri Testamento notissimos, Cainum, Core, Sodomitas, & ipsum pariter Judam defendebant; addentes quoque bellum eorum operâ adversus virtutem Creatoris pro defendenda superiori virtute susceptum. Quod igitur absurda hæc dogmata sua fidenter venditarent, Evangelium Judæ procluserunt, totum illud iniquitatis mysterium, ab ipso Juda tantummodo inter omnes Apostolos agnitum, exponens. Perit Opus, apud Veteres quidem frequenter memoratum, sed aternâ dignum oblivione.

38. Evangelium Veritatis, alius est Evan-

gelii Valentinianorum titulus, quemadmodum in superioribus art. 33. innuimus.

39. Mentio est apud Veteres de Pseudoevangeliis interpolatis à Leucio, Luciano, Seleuco, & Hefychio (c); quorum non integra erant procusa Opera, sed genuina Evangelia Sacrorum Scriptorum eorum fraude corrupta. Si verò nova erant Evangelia, hæc cum aliquo ex superioribus à nobis descriptis confundebantur. D. Grabe (d) reperisse se in Bibliotheca Corporis Christi Oxoniensi testatur Codicem Pseudoevangeliæ Leucii, cujus refert fragmentum totidem verbis in Evangelio Infantia recurrens; quo scilicet narratur fabella de Jesu, qui ad Ludi magistrum addiscendis literis missus, quæstionibus propositis habere, se unde Doctorem suum instrueret, demonstravit.

Hæc habuimus quæ de Apocryphis Evangelis apud Veteres occurrentibus differemus. Odium, quo scripta illa Ecclesia semper prosequuta est, & contemptus, quo semper rejecta, id tandem effecerunt, ut aternâ tradita oblivioni tandem interirent. Cujus quidem jacturâ si ex fragmentis in Dissertatione hac nostra relatis argumentum capere licet, nullo mœrore affici nos oportet; & si nullo alios nacta esset Ecclesia nostræ ætatis Hæreticos adversarios, quàm quos in superioribus memoravimus, quæta satis sibi esse omnia reputaret. Sed ea erant Ecclesiæ illius tempora, ut nihil maxime laborandum sibi Diabolus susciperet, quàm ut odium & contemptum in illam creans, externos ejus adversarios incitaret.

c Vide Decret. Gelasi & Epistolam tertiam, Innocentii III. c. 7.

d Grabe in Iren. l. i. c. 17.

DISSERTATIO

IN MAGOS, QUI JESUM ADORATURI VENERUNT.

Magorum ad cunas Jesu Christi adventus & præstita ab illis Divino Infantia adoratio, inter prodigia N. T. primas jure meritoque tenet; tum & argumentum est planè ad evidentiam Divinitatem Jesu Christi demonstrans; ac tandem relatum fidei & gratiæ insignem triumphum prædicat, ait S. Chrysostomus Hom. 6. in Matth. Fulgens illud, quod intuentium oculos perstrinxit, sidus novâ luce & mentem irradiavit, & spiritum novo incendit ardore, quod & de ortu novi Regis noverunt, & ad novum longum æquæ ac periculofum iter suscipiendum Magi animarentur. Opportunum tunc succurrit verus illud ante 1500. annos prolatum à Balaamo Oraculum: Orietur stella ex Jacob, exsurgat virga de Israel (a). Gratia pariter eorum mentibus affulsit, cujus luce

a Num. 24. 17.

indicatum ab astro Regem illum, de quo in Oraculo, noverunt. Venientes igitur Jerosolymam nihil veriti, de novo Rege nunciari sibi aliquid quæsierunt; comperito Bethleem Oraculis Prophetarum locum esse Messiaæ cunabulis designatum, eò statim se conferentes Infantem nacti sunt, pauperem, imbecilem, & nulla Regiæ dignitatis præferentem insignia: illi accedentes proni adorant, muneribus etiam in obsequi sui pignus oblati. Quale, rogo, exemplum fidei illustrius; quale majus insignisque prodigium?

Totam hæc ejus rei historiam examinandam non suscipimus, iis tantum contenti, quæ ad Magos ipsos, eorum regionem, & fidem pertinent.

Magorum nomen generatim usurpatur de præstigiatoribus quibusdam, divinis, genethliacis, & somniorum interpretibus, vel etiam de Sacerdotibus & Divinis Per-

sa-

farum, qui potissimum Magorum nomine designabantur. Eius ethymon derivatur ex Hebræo *Moug* sive *Mag*, dissolvi, diffuere, & figuratâ locutione animis cadere (b). Habebatur enim persuasum, Magiam terrorem in armatos injicere, in fugam vertere Magos valuisse. Deducunt alii ex Hebræo *Hagab* (c), ex quo *M. bagab*, meditari, mustitare, & intra dentes loqui; solent enim Magi preces suas obmurmurare.

b Vide Stanlei par. 14. Philo. Joseph. Perfar. & Cleric. Indic. Philolog. ibidem.

c Vide Isai. 8. 19.

d Vide Menag. Notas in Laert. Præm.

e Hefychius

f Cicero de Divin. l. i. c. 41. g Dio Chrs. orat. Boristhenicâ.

h Laert. in Præm. Hieronym. l. 2. contra Jovinianum.

* Laert. in Præm. ex Divonis Perseis.

§ Vide Herodot. l. 1. c. 131. & Strab. l. 15.

i Chrysost. hom. 7. in Matth. Autor. Oper. imperfect. Cyvill. Alex. l. 4. in Isai. Juvenicus Poeta, Clemens Alexand. l. 1. Strom. Basil. de humana Christi Nativitate, Theophylact. in Matt.

Veterum plerique tradunt [d], Magos Perfarum ex incellu filii cum matre, sive patris cum filia, quod familiare erat, nec inauspicatum apud illos, natos esse oportere. Theologiæ potissimum, & Religioni operam navabant; fungebantur enim Sacerdotis, & Divinorum apud Persas munere (e), quod amplissimum erat apud eas gentes, & maximæ æstimationis, ut eorum disciplinæ institutos se tradere Reges ipsi juberentur (f). Inter Aulicos Principi sedebant (g); nihilque, quod ipsi non probarent, ratum habebatur; pœnas pro arbitrio, & præmia dispensabant. Cambyses in expeditionem Ægyptiacam profecturus, Imperii administratores reliquit; eoque satis sancto, supremam invadentes auctoritatem, temporis aliquo spatio regnarent.

Divitias plerumque Magi contemnebant, & ab hominum commercio maxime secreti, durissimum vitæ genus agebant (h), humi enim cubantes, leguminibus victitabant, & caeco. Vestibus utebantur albis, parebant viro è suo cœtu electo; ne igni traderent defuncta suorum corpora, religione absterrebantur, ne ignem, rem apud illos maxime sacram, violarent mœtentes. Eorum omnia studia potissimum ad Magiam collimabant, non atram illam, & diabolicam (*), sed naturalem. Pandendis futurorum oraculis operam impendebant, somnia interpretabantur, utramque hominum fortunam legere se in astris jactitantes. Nulla erant huic hominum generi Templâ, Aræ, Statuæ, neque enim Divinitatem brevi aliquo loco claudi peruebantur; sed perpetuum in atriis sub dio ignem religiosè detinebant, quæ loca mane singulorum dierum adeuntes, atque virgarum fasciculum tenentes, prolixas instituebant preces, capite integumento quodam interim aperto, unde pendula quedam ad genas, & labia dimittebantur (i). Sacris operabantur in montium cacumine, purissimo ad eam rem loco selecto. Has autem in sacris servabant cæremonias. Primò Magus tiaram habens in capite, prolixè orabat; postea unico clavæ icu victimam necabat, in frustra dein concidebat, partibus in lectulo quodam virentibus herbis contexto distributis; tum post decantatam Theogoniam, sive Genealogiam Deorum, victimæ carnem sibi usurpabant. Hæc de Magis Perfarum memoria prædita sunt.

Hæc facile succurrebant Veteribus illis, eâ persuasione ductis, Perfarum Magos cunas Jesu Christi adoratos venisse [i]. Magos enim illi veluti Perfarum Philo-

k Maldon. Spanhem. Druf. Genebr. Petav. Scalig. alii in Num. l Chardin Itiner. Persic. t. 3. pag. 131. Gallicè. m Beda, & Rupert. in Matt. 2.

n Serm. olim. 9. de Sanctis, num. 128. in Appendic. o Inter Opera ejusdem Paris.

p Tertull. contra Judæos.

q Matt. 2. 1. Ecce Magi ad Oriente venerunt Jerosolymam.

r Num. 23. 7.

s Num. 24. 5.

t Euseb. in locis.

Por-

Porro regiones istae omnes Orientis nomine in Sacra Scriptura designantur. Isaias (u) verba de Abrahamo faciens: Vocans ab Oriente avem (Hebr. iustum) & de terra longinqua virum voluntatis mea, & locutus sum, & adducam illum; quibus verbis vocatus Abraham ex Ur Chaldaeorum Urbe designatur (x). Jeremias nomine filiorum Orientis inquit Arabes Scenitas, & Saracenos (y), quorum nulla certe sedes, nulla Urbes domusque, sed huc illuc errantes discurrerant, sub tentoriis agentes, comamque attonsam ferebant (z). Surgite, ascendite ad Cedar, & vassate filios Orientis. Tabernacula eorum, & vassate filios eorum, & camelos eorum tollent sibi, & vocabunt super eos formidinem in circuitu. Consurgete, & ascendite ad gentem quietam & habitantem confidenter; non ostia nec vestes eis, soli habitant; & dispergam eos in omnem ventum, qui sunt attonsi in comam.

Jungit Ezechiel 25. 10. filios Orientis cum Moabitibus & Ammonitis tanquam finitimis & limitrophis gentibus; ut proinde eo nomine non nisi Arabes Scenitas, de quibus modò designaverit. Job Idumaeae orientalis incola, sedem habens in Bozra vel in adjacenti regione (a), designatur tanquam vir magnus inter omnes Orientales, i.e. inter Syros, Arabes, & Chaldaeos. Non semel etiam Prophetæ (b) innuunt, Hebraeos captivos ex Oriente, nempe à Chaldaea, in proprias regiones, in Judæam nempe, remeatueros. Est itaque cur affirmemus, Arabiam desertam, Mesopotamiam, & Chaldaeam singulari Orientis nomine in Sacris Libris designari, ut proinde à vero non abhorreat, Magos ex istis regionibus in Judæam venisse.

Secunda, qua movetur, ratio ex eo deducitur, quòd viri illi sapientiam profiterentur, quemadmodum & nomine ipso Magorum satis exprimitur. Porro familiares fuisse apud Chaldaeos viros sapientiae professores, qui futurorum arcana referenda susciperent, tam scitum est, quàm quid aliud. Plures horum Divinorum classes distinguit Daniel, cujus historia universa perpetuum est argumentum, studium earum rerum in Chaldaeis ad sensum demonstrans. Quantum illi momenti collocarent in somniorum & prodigiorum interpretatione exempla Nabuchodonosoris, & Balthasaris satis docent. De Sapientibus Chaldaeorum plura legas apud Prophanos; ejusque gentis philosophiae referenda D. Stanley decimam tertiam partem historiae suae philosophicae impendit. Arabes & Idumaei, Orientalium nomine in Scriptura noti, sapientia & sublimium rerum cognitione plurimum inclaruerant: Numquid non ultra est sapientia in Theman? ait Jerem. 49. 7. Porro Theman urbs est in Idumaea Meridionali; & Abdias ver. 8. Perdam Sapientes de Idumaea. Inter Sapientes Orientales non infimum locum tenebant Job & ceteri ejus Amici. De Salomone memoriae proditum est, omnibus Orientalibus Sapientiae laude praestitisse;

a Vide Comment. in Job 1. 3. b Isai. 43. 5. Bar. 4. 37. & 5. 5. Zach. 8. 7.

iplos etiam Philosophos suos ex commercio & doctrina Sapientum Orientalium profecisse plurimum, ipsi sua confessione Graeci testantur. Sapientes Arabes confuisse Pythagoram Porphyrius est author. Balaam ejus regionis incola, Divinus erat & Propheta Moysis aetate longè clarissimus; cujus viri successores Magos illos, qui ad Jesum adoraturi venerunt, Patres & Interpretes constituunt, addentes pariter, ejus oraculo invitatos Jerosolymam venisse, de novo Rege, cujus signum viderant, quaerituri. Ipsi mentem suam Magi apertissime exponunt: Ubi est, qui natus est Rex, Judaeorum? Vidimus Stellam ejus in Oriente (c).

Ubinam alibi in sacra Scriptura adventus Messiae ex orientis astri anigmate designatur? & unde potuissent viri alienigenae novi ejusdem astri aspectu de adventu Messiae, quem Judaei expectabant, fieri certos, nisi ex Oraculo Balaam, cujus apud illos traditio ex patre in filios recepta servabatur? Philosophi Orientis, Chaldaeorum, Mesopotamiae, Arabiae, Cappadociae nullo alio ferme quàm Magorum nomine (d) ea aetate censebantur; eodemque Divinos Babylonios aetate Danielis appellat Septuaginta. Quare à vero non ablutit, nomen illud ab Evangelista usurpatum de viris quibusdam Sapientibus Chaldeis, sive Arabiae desertae, uno verbo Philosophis, Ariolis, Balaami gentilibus, sive patriam ejus regionem ultra, sive eis Euphratem constituamus.

Hanc, quam firmavimus de regione Magorum, opinionem, sive illos ex Arabia desertae, sive ex Chaldaea, sive ex Mesopotamia accersamus, neque enim de certo aliquo ex istis locis satis constat, communi Patres (e) & Commentatores (f) suffragio fulciunt; cui illud commodi praestitit, quòd Orientis nomen regionibus illis in Scriptura tribuatur. Nec etiam illud spernendum, quòd ex ea regione paucorum dierum iter ad Jerosolymam, Urbem per omnes latè illas provincias ad Euphratem sitas notissimam, pateat.

Ad professionem Magorum quod spectat, nos planè non latet, Patrum [g] quamplures in ea fuisse persuasionem, viros illos Magiam, curiosas artes, diabolicam divinationem, praestigia, astrologiam judicariam exercuisse. Idem etiam vulgo judicium de Balaamo, quem virum Magum, & Idololatram reputabant, Veteres habuisse, in Comment. in Num. 22. 5. animadvertimus. Evangelium Apocryphum Infantiae Salvatoris perhibet viris, ut ad Jesum veniret, in causa fuisse oracula Zoroastri inclyti Perfarum Philosophi.

Alia tamen sedit de professione Magorum opinio apud alios Patres (h) & Commentatores (i) multos, persuasos, nihil Diabolicum in eorum studiis reprehendendum, quippe qui magiam tantum naturalem callerent. S. Epiphanius Epit. Fid. Cath. ad genus Abrahami ex Cethura, cujus filii in Magodia confederunt, pertinuisse autumavit. Prophetas & viros Dei Spiritu afflatos appellat Rupertus Abbas

c Matt. 2. 2. d Vide Plin. 1. 30. c. 1. & Grot. ad Matt. 2. e Tertull. contra Judaeos, & 1. 3. contra Marcion. Justin. Dialog. cum Tryphon. Epiph. Epitome filii Catholici. alii nonnulli. f Tostat. Mariana, Barrod. Gretius, Cornel. à Lapide, Ligfoot. g Ignat. Epist. ad Ephes. Justin. Dialog. cum Tryphon. Origen. hom. 13. in Num. & 1. 1. contra Celsum. Ambros. 1. 2. in Luc. Tertull. de Idololatr. Basil. de humana Christi Nativitate. Hieronym. in Matt. 2. & Isai. 49. & 48. Hilari. 1. 4. de Trinit. num. 36. Aug. serm. 2. & 5. de Epiphani. h Hieron. in Dan. 2. Confuetudo & sermo communis Magos pro maleficis habet, qui aliter habentur apud gentem suam, ed quod sint Philosophi Chaldaeorum, & ad artis hujus scientiam Reges quoque, & Principes ejus gentis omnia faciunt. Vide Author. Oper. Imperf. in Matt. & Author. QQ. ex N. T. q. 63. i Vatab. Brug. gen. Ham. Junfer. Iprent. Erasim. Ligfoot. Maldonat. &c.

in Matthaeum 2. Origenes (k) persuasum habuit, Magos illos cum imbecilliorum solito Daemonis in praestigis virtutem animadvertissent, simulque novum subitè exortum astrum inspexissent, autumasse ipsum esse sidus, Balaami oraculo praedictum, tanquam novi Regis ortum annuncians, cujus virtus malis Spiritibus & spectris, quos ad id usque consulerant, praestitisset. Ea persuasione ducti viam sedare statuerunt, novum Regem adoraturi. Gemina ferme habent S. Basilus de human. Christi. gener. & S. Ambrosius in Luc. 1. 2. pag. 1297.

Tertullianus (l) insinuare videtur, astrologicae scientiae cognitione Magos de adventu Jesu Christi certiores factos fuisse. At enim, ait, scientia ista usque ad Evangelium fuit concessa, ut Christo edito nemo exinde nativitatem alicujus de Caelo interpretetur. Opinione de Magis suam ex Origene mutuatus apparuit S. Hieronymus in Isai. 19. haec scribens: Magi de Oriente ducti à Daemonibus, vel juxta prophetiam Balaam, intelligentes natum Filium Dei, & qui omnem eorum artis destrueret potestatem, venerunt Bethleem. Propius tamen vero nos arbitramur, Magos illos viros fuisse Sapientes, veri Dei cultores, qui, ut de Job & ejus Amicis, aliisque facile pluribus memoriae proditum est, Legem scriptam ceterosque Hebraeorum ritus ignorantem, Deum tamen supremum rerum arbitrum venerabantur, & Dominatorem illum à Balaamo praedictum opperiebantur. Porro Orientem universum per eam aetatem arrectum fuisse in expectationem Regis cuiusdam, qui à Judaea veniens, totum suo Impero mundum tributarium facturus fuisset, ex Josepho de bello, lib. 7. cap. 12. & prophanis Authoribus (m) compertum habemus. Regionis suae obtinuisse principatum tres illos (n) (tres enim (o) numerant) vulgo traditum est. Nihil tamen adeò certum eà de re apud Veteres. Laudatur quidem pro Regia illorum dignitate Tertullianus (p); sed ille post laudatum illud Psal. 71. 10. Reges Arabum & Saba dona adducunt; addit tantummodo: Nam & Magos Reges ferè habet Oriens. Nihil hic ego moror hanc ejus opinionem, Reges nempe Orientales plerumque è Magis constitui, quod sanè incertum est, & ne quid gravius dicam, ambiguum. Verùm illud mihi affirmandum suscipio, regiam Magorum dignitatem, si hoc tantum probetur argumento, futiliter esse & fabulosam.

S. Hilarius lib. 4. de Trinit. n. 38. quem alterum pro ea opinione laudant, magis ambiguus est Tertulliano, ita enim habet: In Principum labore totius Aegypti labor demonstratus est; alludit his verbis ad illud Isai. 45. 14. quo Aegyptus, & Aethiopia Domino laborasse perhibentur. Addunt ejus sententiae patroni S. Chrysostomum hom. 6. in Matt. Authorem Operis Imperfecti, S. Basilium Hom. de ortu Salvat. Hieronymastrum in Psal. 71. sed nihil apud illos huic opinioni satis favens.

Author Sermonis de Baptismo, S. Cyprianus. Differt. Calmet Tom. II.

k Orig. 1. 1. contra Celsum, Vide & hom. 13. in Num.

l Tertull. de Idololatria.

m Tacit. 1. 5. Sueton. in Vesp. n D. Thomas, Strabus seu Gloss. ordinar. Alber. Magn. Lyrans. Carthuf. in Matt. Incognitus in Psal. Mald. alii plerique. o Leo Ser. 1. 4. 5. 6. 7. 8. de Epiphani. serm. 133. & 136. Append. 1. 5. S. August. Beda. Rupert. p Tertull. contra Judaeos, & 1. 3. contra Marcion.

ni nomine laudatus (q), Magos diserte Reges appellat; sed Operis hujus Author habendus est Arnaldus Abbas Bongvallis, S. Bernardi amicus. Author sermonum ad Fratres in eremo, sub S. Augustini nomine latens Serm. 43. eodem illos titulo donat; sed recentissimum esse Scriptorem, saeculum 13. vel sortè 14. non excedentem, ambigit nemo. Ambrosiaster Serm. 12. trium Regum nomine eisdem viros designat: sed scriptum illud ad S. Caesarium Arelatensem saeculi 6. Scriptorem pertinet, quin & Regum titulus recentiori manu adjectus in Codice videtur. Paschasius Radbertus in Matt. 2. noni saeculi Scripor, & Abbas Corbejenfis, Magos, ait, Reges extitisse, nemo qui historias legit Gentilium, ignorat. Theophylactus apud Graecos pro Regia dignitate Magorum merito laudatur (r); sed post ipsum Nicephorus viros esse tantum scientia illustres, & potentes scribit (s). Haec majoris momenti pro hac opinione apud Veteres Recentioresque occurrunt.

Si Ecclesiae plurimum interesse arbitraremur, ut dignitas haec Regia Magorum assereretur, nos certè operam in hanc rem nostram collocaremus. Cùm autem neque Scriptura, neque verustissimi quique Patres satis expressum aliquid eà de re tradiderint, nihilque certi definitur Ecclesia, datà singulis potestate, ut ejus veritatem pro arbitrio defendant rejiciantque; illud nobis fatendum arbitramur, Regiam hanc dignitatem, quae firmo nullo argumento fulciatur, satis certam assertamque non reputandam. Olim quidem apud Perfas summa erat Magorum autoritas, quorum institutioni ipsi pariter Reges tradebantur: sed regiam penès illos dignitatem fuisse usquam nullibi legimus, cùm maxime J. C. aetate nulla esset regio neque in Perside, neque in Chaldaea, Mesopotamia, vel, Arabia, ubi Reges Magi appellarentur, sive Magorum professio ad Regnum obtinendum necessaria reputaretur.

Magorum numerus longè jam aetate ad tres definitus. Id tanquam certum ubique constituit S. Leo (t); luculenter adstruit S. Caesarius serm. 139. App. S. Augustini Paria legas in duobus sermonibus S. Augustini nomine inscriptis (u), quorum prior alibi praefixum est nomen Eusebii Emiseni, alteri S. Leonis in omnibus M. (x). Beda, Rupertus Abbas (y), & Commentatorum post illos turba, quin & communis, atque unica nostrae aetate ferme in Ecclesia recepta sententia paria docent. Id autem statuendi conjecturam praebuerunt tria munera genera, aurum, thus, & myrrha à sanctissimis illis viris J. C. oblata (z); singuli enim peculiare munus exhibuisse creduntur.

Sed communis nostrae aetate sententia non semper in Ecclesia recepta est. Author Operis Imperfecti in Matth. hom. 2. ex veterum quorundam Apocryphorum Librorum, quibus Seth nomen praefixum erat, autoritate refert, duodecim fuisse Magos, ex universo populo suo lectos, atque plurimum saeculorum successione ex parte

q Cyprian. seu Arnald. Abb. Bongvall. ser. 2. de septem Cardinali. operibus. Non satis est quòd Angeli locuti sunt, quòd apparuit stella Regibus.

r Theophylact. in Matt. 2. s Hist. Eccles. 1. 1. c. 13.

t Leo Magn. serm. 1. 4. 5. 6. 7. 8. de Epiphani. & Epist. 16. c. 2. u Serm. 136. Append. olim. 29. de tempore. x Serm. nunc 133. Append. 1. 5. olim 32. de tempore. y Beda, Rupert. in Matt. 2. z Matth. 2.